

KAPITOLA 1

V ranním světle vířil prach z těžkých závěsů. Gregers se posadil do křesla a pozoroval, jak částice prachu tančí obývacím pokojem. Poslední dobou mu trvalo zatraceně dlouho, než se probudil, takže už se téměř vůbec nevyplácelo vstávat. Položil ruce na vyleštěné loketní opěrky, zaklonil hlavu, nechal padnout čelist a zavřel oči před mihotavým světlem, dokud neuslyšel z kuchyně prskat kávovar.

Po krátkém odpočítávání se zvedl z křesla, našel pantofle a drobnými kroky se šoural směrem do kuchyně, jejíž podlaha byla pokryta linoleem. Vždy stejná trasa; podél mahagonového příborníku, kolem zeleného křesla až k tomu zatracenému držadlu na stěně, které tam loni připevnil pečovatel ze sociálního úřadu. „Zvládnu to i bez něj, děkuji,“ namítal, ale nebylo to nic platné.

Z násypky vyndal použitý kávový filtr a vyhodil ho do odpadkového koše pod dřezem. Zase byl plný. Gregers uvolnil pytel z plastového držáku a vydal se ke kuchyňským dveřím. Cestou se opíral o stůl. Alespoň ještě pořád dokáže vynést své vlastní odpadky. Zadával se na sbírku lahví na podestě u sousedky naproti. Zpropadená alkoholička. Díkybohu už to bylo hezky dlouho, co naposledy pořádala jeden ze svých bujarých večírků, které se vždy protáhly až do druhého dne. Co je to sakra za lidi, kteří propijí celou noc? A ve všední den!

Schody mu ubíhaly pod nohama. Pevně se držel zábradlí. Bylo by samozřejmě rozumnější přestěhovat se do něčeho modernějšího, do chráněného bydlení pro seniory, ale Gregers bydlel celý svůj život

v kodaňské části K a raději riskoval na křivolakých schodech, než aby shnil v domově důchodců ve čtvrti Nordvest. Dole v prvním patře pytel odložil a opřel se o dveřní zárubeň spodního bytu. Dvě mladé studentky, které se dělily o první patro, byly pro Gregerse zdrojem neustálého podráždění, ale zároveň i tajné, potlačované touhy. Jejich běhání po schodech, jejich voňavé vlasy a bezstarostný smích v něm vyvolávaly vzpomínky na letní noci u kanálu a zamilované polibky. Na všechno, co kdysi bývalo, a všechno, co se nestalo, protože člověk vyčkával do druhého dne a příliš pozdě zjistil, že mu život protéká mezi prsty.

Když si trochu odpočinul, vzhlédl a viděl, že dveře k dívkám jsou pootevřené. Ze škvíry proudilo ostré světlo. Dívky byly mladé a lehkovážné, ale snad ne natolik hloupé, aby spaly s otevřenými zadními dveřmi! Bylo půl sedmé ráno, mohly se pochopitelně právě vrátit z města, ale přece jen... Proč svítily?

„Haló...? Je tam někdo?“

Špičkou pantofle opatrně strčil do dveří, které se bez problémů otevřely. Gregers mimoděk mírně ustoupil. Nerad by byl obviněn, že je starý šmírující prasák. Možná by měl raději dveře zavřít a odnést odpadky, než káva nahoře na plotýnce zhořkne.

Greger se pevně chytil zárubně a naklonil se ke dveřím, aby dosáhl na kliku, ale podcenil vzdálenost. V hrůzném momentu trvajícím věčnost, jako doba od chvíle, kdy člověka nakopne kůň, do okamžiku, než dopadne na zem, si uvědomil, že není dost silný na to, aby udržel váhu vlastního těla. Na hladké dřevěné podlaze mu podklouzly pantofle a ztratil balanc. Gregers bojoval všemi silami, které už neměl, ale bezmocně vpadl dívkám do bytu a tvrdě dopadl na podlahu. Při dopadu se neozvala rána, ale tlumený žalostný zvuk ochablého stařeckého těla v sametovém županu.

Greger se pokoušel zhluboka nadechnout. Měl zlomenou kyčel? Co tomu řeknou lidé? Poprvé za mnoho let mu bylo do breku. Pevně zavřel oči a čekal, až ho někdo najde.

Na zadním schodišti, kudy se vcházelo z kuchyně, se rozhostilo ticho. Poslouchal, jestli uslyší křik a spěchající kroky, ale nic se nedělo. Když uběhlo pár minut, otevřel oči a snažil se zorientovat. Ze stropu visela holá žárovka o síle šedesáti wattů a oslňovala ho, ale rozpoznal bílé stěny dekorované abstraktními vzory, polici s hrnci a kořením a hromadu bot a kozaček u zdi. Na některých z nich zřejmě ležel. Opatrně zakroutil hlavou ze strany na stranu, aby zjistil, jestli má něco zlomeného. Ne, v oblasti hlavy bylo všechno v pořádku. Alespoň že tak.

Sevřel ruce do pěstí. Ano, také reagovaly. Zatracené boty! Pokoušel se je zpoza sebe vytáhnout, aby získal kontakt s podlahou, ale prostě se nechtěly hnout. Zadíval se podél těla a zaměřil pohled na neposlušnou obuv. Neklidný pocit v žaludku náhle narostl do obrovského dusivého knedlíku, který zachvátil celé tělo. Z boty napůl skryté pod jeho starým rozbolavěným tělem trčela nahá noha zakončená zkrouceným tělem. Připomínala nohu aranžérské figuríny, ale Gregers nahmatl jemnou kůži a hned věděl, o co jde. Zvedl ruku a uviděl krev; na kůži, na podlaze, na stěnách. Všude byla krev.

Srdce mu poletovalo jako andulka, která se snaží uniknout ze své klece. Byl ochromený a jeho nemohoucí tělo zachvátila panika. Teď umřu, pomyslel si. Chtěl vykřiknout, ale hlas, jímž by mohl zavolat o pomoc, už ztratil před mnoha roky. Pak se objevily slzy.

✱

Esther se natáhla po budíku a snažila se zastavit burácení, které hrozilo, že jí rozdrtí hlavu. Přechod ze snu do reality byl náročný a zmatený. Nechápala, že jde o zvonek u dveří, dokud se nerozezněl potřetí. Naléhavě. Její dva mopsíci, Epistème a Dóxa, hystericky štěkali, odhodlaní bránit své teritorium. Usnula na posteli na přehožu a na obličejí měla tak hluboké otláčeniny od polštáře, že je dokázala nahmatat i prsty. Hergot. Když před necelým rokem odešla do

důchodu, dovolila, aby její vnitřní sova převzala vládu nad tělem, a málokdy vstávala před desátou. Matčiny starožitné mosazné hodiny s párečkem pasáčků ukazovaly půl deváté a pět minut. Neznala nikoho, koho by napadlo přijít v takovou hodinu. Jestli to byl ten prokletý pošťák, hodí po něm něco těžkého. Například pasáčky.

Omotala si kolem těla fialový hedvábný postelový přehoz a klopytala k hlavním dveřím. V hlavě jí bušilo. Vypila včera celou krabici červeného vína? Rozhodně ho měla víc než dvě skleničky, které sama sobě povolila, když psala. Tělo ji bolelo a vyžadovalo ranní rutinu: protažení, cvičení dechu a ovesnou kaši s rozinkami. Možná by si dnes dala i jednu šumivou tabletu Treo. Esther potřásla hlavou, aby jí začal fungovat mozek, a podívala se dveřním kukátkem.

Na podestě stáli muž a žena, které Esther nepoznávala. Ale neměla nasazené brýle, a navíc si obtížně pamatovala stovky žáků, jež za ta léta prošly jejími učebnami v ulici Njalsgade. Kromě toho si byla poměrně jistá, že ty dvě osoby nejsou bývalými studenty literární vědy. Oba dva vypadali svým způsobem velmi schopně, a tak působí jen hodně málo akademiků. Žena byla vysoká, se širokými rameny, oděná v poněkud malém sáčku z umělého vlákna, s úzkými rty nalíčenými narůžovo. Světlé vlasy měla sepnuté do culíku a její kůže vypadala, že mnoho let trpí intenzivním používáním solária. Muž byl štíhlý, s nápadně žlutými vlasy a možná by byl přitažlivý, kdyby nebyl tak bledý a odměřený. Mormoni? Svědci Jehovovi?

Otevřela dveře. Epistéme a Dóxa za ní štěkali a připravovali se k souboji.

„Doufám, že k tomu, abyste mě budili, máte ten nejlepší důvod na světě!“

Jestliže byli překvapeni jejím oblečením, nedali to na sobě ani trochu znát. Muž se na ni vážně podíval smutnýma očima.

„Esther de Laurenti? Jsme z kodaňské policie. Jmenuji se Jeppe Kørner a tohle je moje kolegyně, policejní asistentka Anette Wernerová. Obávám se, že pro vás máme špatnou zprávu.“

Špatná zpráva. Esther se stáhl žaludek. Ustoupila zpět do obývacího pokoje, aby policisté mohli vejít. Psi okamžitě vycítili změnu nálady a běželi za ní se zklamaným ňafáním.

„Pojďte dál,“ řekla chraplavým hlasem a posadila se na sedačku.

„Děkuji,“ odpověděl muž. Přece se nemohl jmenovat *Kurník*? Nedůvěřivým obloukem obešel malé mopsíky a sedl si na samý okraj křesla. Policistka zůstala stát v předsíni a zvědavě nakukovala do obývacího pokoje.

„Před hodinou našel majitel kavárny z přízemí vašeho souseda zezdola, Gregerse Hermansena. Pan Hermansen dostal infarkt. Byl převezen do nemocnice a právě je v péči lékařů. Měl štěstí, byl nalezen rychle, a pokud víme, jeho stav je stabilizovaný. Upadl dole v bytě v prvním patře.“

Esther zvedla konvici se včerejší kávou a zase ji postavila, aniž by si nalila.

„To muselo přijít. Gregers na tom byl špatně už dlouho. Co dělal dole v prvním patře?“

„Víte, vlastně jsme doufali, že to nám pomůžete objasnit vy.“ Policista složil ruce do klína a klidně se na ni podíval.

Esther si z těla odmotala objemný přehoz a odložila ho na sedačku Chesterfield, kde už byla hromada papírů, použitých papírových kapesníků a pohozených dlouhých svetrů. Takoví mladí lidé určitě přežijí pohled na starou ženu v noční košili.

„Řekněte mi, co tady ve skutečnosti pohledáváte? Odkdy se na místo dostaví policie, když starší muž dostane infarkt?“

Policisté si vyměnili pohled, který bylo těžké rozluštit. Oni dva pravděpodobně věděli, co ten pohled znamená, protože žena pokývala ze svého místa v předsíni a trochu se stáhla. *Kurník* opatrně odsunul sloupec knih stranou a posunul se o něco víc do křesla.

„Slyšela jste večer nebo v noci něco neobvyklého, paní Laurenti?“

Esther nejdříve projevila nelibost nad tím, že je nazývána *paní*, a potom prohlásila, že neslyšela nic jiného než meditační nahráv-

ku se zpěvem velryb, což byla její aktuální uspávací medicína, když červené víno nezabralo.

„V kolik hodin jste si šla včera večer lehnout?“

Nepřestával.

„Probíhala v posledních pár dnech v domě nějaká nezvyklá aktivita? Cokoli, co vás napadne.“ Policistův pohled byl klidný a přímý.

Zkřížila paže.

„Vyženete mě z postele dřív, než kohout zakokrhá! Sedím tady v noční košili, a ještě jsem ani neměla ranní kafe. Takže chci vědět, o co jde, než vůbec na něco odpovím!“ Esther sevřela rty.

„Brzy ráno Gregers Hermansen našel v kuchyni bytu v prvním patře tělo mladé ženy.“ Policista mluvil pomalu a nespouštěl z ní zrak. „Pořád provádíme identifikaci oběti a zjišťujeme příčinu smrti, ale víme, že se jedná o zločin. Pan Hermansen utrpěl ošklivý šok a zatím s námi nedokáže komunikovat. Potřebujeme, abyste nám řekla všechno, co víte o obyvatelích domu, a co se tady v posledních dnech dělo.“

Esther cítila, jak se jí od nohou zmocňuje šok. Postupoval od kotníků, po stehnech, pánvi až k hrudníku, takže si najednou nebyla jistá, jestli bude schopná se nadechnout. Kůže pod vlasy se jí kroutila, a její krátké, henou obarvené vlasy se v dlouhotrvajícím třesu ježily na zátylku. „Kdo je to? Je to jedna z dívek? To nemůže být pravda. V mém domě přece nikdo neumírá.“

Sama slyšela, jak to zní: dětinsky a hloupě. Cítila, jak se s ní začíná točit podlaha a pevně se přidržela opěrky, aby neupadla.

Policista se natáhl a podržel ji za paži.

„Teď by se káva možná hodila, nemyslíte, paní Laurenti?“

Vosa konečně odletěla od zbytků marmelády na malém talířku a usadila se na sloupci knih. Jedna přesně mířená rána držákem na izolepu a rozmáznuté hmyzí tělo je posláno otevřeným oknem na svůj poslední let. Nadechne se a musí si prsty zacpat nosní dírky, aby potlačila lechtavý pocit. Je to dobrý pocit, melancholický a šťastný, a ona se ho snaží podržet co nejdéle. Vlasy jsou pořád vlhké po ranní očištění ve sprše zanesené vodním kamenem. Musí s tím brzy něco udělat, například odstranění vodního kamene je možností. Pokoj se plní slunečním svitem a ranními zvuky města. Troubení automobilů, kurýři na kolech, kteří se hádají s časnými natěšenými turisty, a vůně čerstvě omytého asfaltu.

Den začal opečeným toustem a hrnkem silného Nescafé, ze kterého se pořád kouří vedle iPhoneu na malém, kulatém stolku v kuchyni. Žádné hovory, žádné zprávy. Znovu to zkontroluje. Z domova se odstěhovala teprve nedávno, takže ji stále baví každodenní úkoly jako je nákup potravin a praní prádla. Zatím si v tom ještě neudělala žádný pravidelný rytmus, prostě si jen užívá dospělého pocitu, že může sama rozhodovat kdy a jak.

Na prázdnou ledničku si nezvykne. Deprimuje ji, že lednici nezvládá naplnit bresaolou a bio zeleninou. Ale když jde do supermarketu, pokaždé se domů vrátí s houbičkou na nádobí a ovesnými vločkami. Ani své bydlení zatím pořádně nezaplnila. Čas od času natrefí na něco slibného. Když jde do prádelny a mezi ostatními mladými suší prádlo v sušičce, usmívá se přes dávkovač mýdla a ohleduplně se posune, aby u stolu na skládání prádla vzniklo místo ještě pro někoho - tehdy se necítí osamělá. Avšak potěšení je krátkodobé. Když vynese tašku z Ikey s prohrátým prádlem po zadních kuchyňských schodech nahoru a ocitne se sama v bytě, ten příjemný pocit se rychle vypaří.